

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/156/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814205968
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3814205968.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa W., zastúpeného E. proti odporkyni 1) X., zastúpenej opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Q., 2) F., o zapretie otcovstva, na odvolanie navrhovateľa proti dopĺňaciemu rozsudku Okresného súdu Prievidza, č.k. 15C/54/2014-111 zo dňa 12. novembra 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že odporkyňa 2) je povinná zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov prvostupňového konania v sume 66 Eur.

Navrhovateľovi sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Dopĺňacím rozsudkom okresný súd rozhodol, že navrhovateľovi sa náhrada trov konania nepriznáva. V konaní úspešnému navrhovateľovi podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 150 ods. 1 O.s.p. náhradu trov konania nepriznal s prihliadnutím na povahu konania, osobu navrhovateľa a osoby, ktoré by mali byť zaviazané k náhrade trov konania. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že zapretím otcovstva sa vyriešila statusová otázka na strane mal. dieťaťa, matky, ako aj na strane navrhovateľa, teda nešlo o žiadny typický spor vyvolaný svojvoľným konaním odporcov. K podaniu takéhoto návrhu bol aktívne legitimovaný aj navrhovateľ, ako i matka dieťaťa, pričom zaprieť otcovstvo bolo možné len vyvolaným súdnym konaním. Považoval za spravodlivé požadovať od navrhovateľa, aby súdny poplatok a poštovné znášal „zo svojho“. Zohľadnil, že navrhovateľ je zamestnaný vo D., so stabilným príjmom, tak ako to vyplýva z konania vedeného na Okresnom súde Prievidza, sp. zn. 10P/57/2013. Zároveň prihliadol na osoby, ktoré by boli povinné k náhrade trov konania, a to mal. dieťa a matku dieťaťa, ktorá sa stará o ďalšie deti: L. X., nar. XX.XX.XXXX a mal. deti W., V. a F.. Zohľadnil, že matka okrem rodičovského príspevku a prídavkov na štyri mal. deti iný príjem nemá, preto z dôvodov hodných osobitného zreteľa matku na náhradu trov konania nezaviazal. Rovnako nepovažoval za dôvodné zaviazat' na náhradu trov konania mal. dieťa.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Rozhodnutie súdu prvého stupňa považoval za vecne nesprávne. Namietal zistenia prvostupňového súdu, že je zamestnaný a má stabilný príjem vo D.. Uviedol, že žije vo D., je nezamestnaný, je po úraze a nedostáva žiadnu podporu v nezamestnanosti, preto nemá z čoho zaplatiť súdne trovy. Tieto trovy zaplatil zo svojho nulového príjmu, v súčasnosti je na dôchodku, poberá „almužnu“, čo nepostačuje ani na krytie vlastných nákladov spojených so životom. Žiadal, aby súd zaviazal „odporcu“ na náhradu trov konania.

Odporcovia sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dopĺňací rozsudok okresného súdu je potrebné zmeniť podľa § 220 O.s.p. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Rozsudkom vo veci samej zo dňa 17.08.2015 bolo určené, že navrhovateľ W. W., nar. XX.XX.XXXX nie je otcom mal. F. W., nar. XX.XX.XXXX, narodenej odporokyni F. W., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, ktorej narodenie je zapísané na Matričnom úrade Z. E., vo zväzku XXX, ročník XXXX, na strane XX, poradové číslo XXX.

Napadnutým doplnčacím rozsudkom súd prvého stupňa rozhodol, že navrhovateľovi nepriznáva náhradu trov konania. Úspešnému navrhovateľovi náhradu trov nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 142 ods. 1, § 150 ods. 1 O.s.p.).

V prípade, pokiaľ návrhu navrhovateľa bolo podľa meritórneho rozhodnutia vo veci vyhovené, na náhradu trov konania sa aplikuje ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Výsledkom aplikácie tohto zákonného ustanovenia je, že súd prizná účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Znamená to, že účastník, ktorý mal v takomto konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania, ktoré je však obmedzené na náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva.

V danom prípade bol navrhovateľ v konaní úspešný, a preto mu vzniklo právo na náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť (§ 150 ods. 1 O.s.p.).

Predpokladom použitia ust. § 150 ods. 1 O.s.p. je existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov inak úspešnému účastníkovi a existencia výnimočnosti daného prípadu. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania, alebo určitej procesnej situácie. Tento dôvod je teda daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Dôvody hodné osobitného zreteľa sa môžu týkať aj sociálnej situácie účastníkov. Platí, že v takomto prípade je potrebné pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa prihliadať na osobné, majetkové, zárobné a iné pomery oboch (všetkých) účastníkov, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť nahradiť trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím výnimočného ustanovenia dotknutá. Do úvahy treba brať tiež také okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadať aj na postoj účastníkov v konaní.

V posudzovanej veci súd prvého stupňa dospel k záveru, že dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré videl v pomeroch účastníkov - mal. dieťaťa, ktoré nemôže byť zaviazané k náhrade trov konania, matky, ktorá má v starostlivosti štyri mal. deti a je bez príjmu, s výnimkou rodičovského príspevku a prídavkov na deti, navrhovateľa, ktorý je zamestnaný vo D. so stabilným príjmom, v charaktere sporu, ktorým sa vyriešila statusová otázka na strane mal. dieťaťa, matky, ako aj navrhovateľa, s ohľadom na výšku súdneho poplatku, umožňujú upustiť od aplikácie princípu úspechu v konaní a úspešnému navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

Navrhovateľ v podanom odvolaní spochybňuje správnosť právnej argumentácie prvostupňového súdu. Je toho názoru, že práve osobné, majetkové a zárobné pomery navrhovateľa bránia aplikácii § 150 O.s.p. a uplatňuje tak námietku, vzťahujúcu sa k otázke (ne)správneho právneho posúdenia veci v zmysle § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že námietka navrhovateľa, týkajúca sa nesprávneho právneho posúdenia veci, je dôvodná.

Občiansky súdny poriadok v § 150 ods. 1 O.s.p. priznáva súdu moderačné právo zmierniť dôsledky (dopady) ustanovení, upravujúcich náhradu trov konania. Pokiaľ sú splnené predpoklady uvedené v tomto ustanovení, môže súd výnimočne nepriznať náhradu trov konania úspešnému účastníkovi konania, ktorému by inak priznal náhradu trov celkom alebo sčasti. Predmetné ustanovenie nemožno interpretovať tak, že súdu umožňuje kedykoľvek a bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnému účastníkovi konania. Výnimočnosť aplikácie tohto ustanovenia musí byť daná osobitnými okolnosťami, ktorých charakteristika musí byť v odôvodnení rozhodnutia vždy náležite vysvetlená a konkretizovaná. V posudzovanej veci odvolací súd pri rozhodovaní o trovách konania dospel k opačnému názoru ako súd prvého stupňa, keď zastáva názor, že nie sú dané dôvody pre aplikáciu § 150 ods. 1 O.s.p.

Žalobným návrhom sa navrhovateľ domáhal zapretia otcovstva. V žalobnom návrhu a v priebehu celého konania tvrdil, že matka (odporkyňa 2/) mala po dohovore s navrhovateľom „zariadiť“ zapretie otcovstva, nakoľko navrhovateľ nie je biologickým otcom mal. F. W., nar. XX.XX.XXXX, namiesto toho matka požiadala súd o určenie výživného. Mal. dieťa, ku ktorému bol uplatnený nárok na zapretie otcovstva, sa narodilo v roku 2001. Otec uplatnil návrh na zapretie otcovstva v roku 2014, keďže matka v otázke zapretia otcovstva zostala nečinná. Z dôvodov meritórneho rozhodnutia vyplynulo, že maloletá sa narodila počas právneho trvania manželstva rodičov, ktoré zaniklo právoplatným rozhodnutím súdu o jeho rozvode. Mal. F. pochádza z mimomanželskej známosti matky s iným mužom. V rodnom liste mal. F. bol teda ako otec zapísaný navrhovateľ. Samotná matka nespochybňovala, že navrhovateľ nie je biologickým otcom mal. F.. Súdne konanie, ktoré umožnilo vyriešiť statusovú otázku, nevyvolalo správanie sa navrhovateľa, ale naopak, správanie sa matky, ktorej prvoradou povinnosťou bolo, aby v rodnom liste mal. dieťaťa bol zapísaný jej skutočný biologický otec. Napriek týmto povinnostiam matka zostala pomerne dlhú dobu nečinná. Dôvody hodné osobitného zreteľa preto odvolací súd nevidel v charaktere veci, ale ani v pomeroch na strane účastníkov konania, nakoľko z tvrdení navrhovateľa v priebehu celého konania, ktoré neboli matkou (odporkyňou 2/) spochybnené, je zrejmé, že navrhovateľa nemožno zaťažiť povinnosťou znášať trovy konania len z toho dôvodu, že matka má v starostlivosti štyri mal. deti. Navrhovateľ totiž v návrhu na začatie konania a v priebehu celého konania žiadal úhradu trov konania. V obsahu spisu sa nachádzajú opakované oznámenia navrhovateľa o tom, že je od 01.05.2013 evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce, nepoberá žiadnu dávku v nezamestnanosti a jeho príjem je 0 Eur mesačne (oznámenia sú v spise listinnými dôkazmi preukázané). Keďže možno dospieť k záveru, že pomery navrhovateľa, rovnako ako aj pomery na strane odporcov, sú nepriaznivé, s ohľadom na to, že navrhovateľ má v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. nárok na náhradu trov konania a podľa názoru odvolacieho súdu nie sú dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by navrhovateľovi náhrada trov nemala byť priznaná, odvolací súd zmenil dopĺňací rozsudok súdu prvého stupňa tak, že odporkyňu 2) zaviazal k náhrade trov konania za zaplatený súdny poplatok v sume 66 Eur. Nakoľko náklady spojené s poštovným (ich výška) neboli súdu preukázané, odvolací súd náhradu za poštovné navrhovateľovi nepriznal.

Navrhovateľ bol úspešný aj v odvolacom konaní, náhradu trov si neuplatnil, preto mu náhrada trov odvolacieho konania nebola priznaná (§ 151 ods. 1, §142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie senátu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.